

derpaa, at nu skulde den formentlig være frasalben. Jeg vil imidlertid dertil bemærke, at for det Første, saaledes som Adressen er affattet, behøver denne Paastand paa ingen Maade at være frasalben; thi der siges ikke i Adressen, at Folkethinget ubetinget er villigt til at forhandle med ethvert Ministerium, som Kongen i Udøvelsen af sin forfatningsmæssige Myndighed maatte udnævne. Nei, Folkethingets Villighed til at forhandle med et Ministerium er betinget; thi der staar udtrykkelig, at Folkethinget er villigt til at forhandle med en Regjering, som har osv. Altsaa, jeg fremhæver dette: Man vil ikke respektere Hs. Majestæt Kongens Ret til at udnævne sine Ministre. Men da Kongen herved kun udøver sin grundlovmæssige Ret, saa maa, naar Forhandling skal finde Sted, selvfølgelig Rigsdagen ogsaa være forpligtet til at forhandle med ethvert Ministerium. Sa, begaar Ministeriet Grundlovsbrud, saa have vi Rigsretten, saa kan det fjernes ved Dom; men naar denne Betingelse ikke foreligger, saa beror det paa Kongens Villie, hvor længe han vil beholde det, og saa er Rigsdagen forpligtet til at forhandle med det Ministerium, som Kongen grundlovmæssig har udnævnt. Men man stiller Betingelse; og hvad er det saa for en Betingelse? Det er den, at Ministeriet skal, som det hedder, have Villie og Evne til at samarbejde med Rigsdagen og formaa at fremskalde samstemmende Beslutning af alle Statsmagter. Naar vi saa spørge, hvad et dette da for en Betingelse, saa viser det sig, at det er en Betingelse, hvis Opfyldelse beror paa hvert enkelt af Thingene; thi naar et af Thingene nægter, siger Nei og vedbliver at sige Nei, saa er den Betingelse umulig at opfylde, og deraf følger altsaa, at Folkethinget kun i en anden Form har hævdet for sig Retten til at umuliggjøre ethvert Ministerium, som ikke er i Overensstemmelse med Folkethinget. Dette er sagt i Thingets Adresse, og naar det ærede Medlem nu vil bortforklare det, vil benægte, at den Paastand ligger deri, saa glæder det mig særlig at høre, at den Opfattelse, hvis Rigtighed han bestred, er blevet gjort klart og bestemt gjældende under Forhandlingerne af Adressen i Folkethinget af en af Medforslagsstillerne. Det er det rigtige, gamle Pensireprogram fra 1870, som fremtræder i Adressen; jeg tror derfor at have fuld Ret til at sige, at der i Adressen ikke i Realiteten er sagt andet. Det er kun Ordene, kun Klæderne, kun Gammen, der er skiftet; men det, som Folkethinget altid har fastholdt, er Retten for det til at umuliggjøre enhver Regjering, som ikke er behagelig for det, som ikke nyder dets Behag, som det ikke finder

sig tilfredsstillt ved, og paa den Maade er det, som er udtalt i Adressen af i Gaar, det samme, som er udtalt i Adressen af 1873, at nemlig Ministeriet skal være i Overensstemmelse med det af den almindelige Valgret udgaaede Thing, Folkethinget. Derfor er vi fuldt berettigede til i vor Adresse at sige, at Stridens Udspring er den Sætning, Folkethinget endnu fastholder, en Sætning, som kan skifte Gam ligesom en Proteus og vise sig snart i blidere, snart i mere ubehagelig Form, men som er tilstede, fastholdes og finder Udtryk ved alle Leiligheder i og udenfor Thinget. Det er den, som er Grundlaget for den hele Strid, og saa længe den Paastand fastholdes, kan der ikke være Spørgsmaal om, at denne Strid kan faae Ende; thi vi kunne ikke gaa ind paa, kunne ikke anerkende denne Ret for Folkethinget, fordi den vil tilintetgjøre Kongemagten og dette Things forfatningsmæssige Stilling, og det kunne vi ikke give vort Minde til. Naar derfor det ærede Medlem talte om, at alle Muligheder burde forsøges, inden man gif til en Konflikt, er jeg fuldkommen enig med det ærede Medlem, og jeg sagde ogsaa: Lad os forsøge Alt, hvad vi kunne; men lad os holde os indenfor Grændsen af den Medvirkning, til at opnaa Enighed og Forsoning, som forfatningsmæssig tilkommer os. For Medvirken udkræves til Love og til Finantslovgivningen, det er der, vi kunne virke, lad os da Alle søge at komme hinanden i Møde og enes, der skal ikke mangle Beredvillighed fra dette Things Side, saa afværge vi jo alle de uhyggelige Tilstande, som det ærede Medlem hentydede til. Jo stærkere man fremhæver disse, desto mere forekommer det mig, at der maa være Dørfordring for Enhver til at gjøre Alt, hvad han paa nogen Maade kan, for at disse Tilstande ikke skulde indtræde. Men lad os paa den anden Side holde os paa vort eget forfatningsmæssige Omraade og overlade Andre, hvad deres er. Jeg skal minde det ærede Medlem om en Udtalelse af Hs. Majestæt Kongen, at det gjælder om, at Hver overholder Grændserne for sine Rettigheder og ikke gaar ud over dem, men respekterer Andres. Det er den Sætning, jeg tror, vi Alle have godt af at fastholde, saa at vi ikke tale om saadanne Eventualiteter, som ikke komme os ved, saasom Ministerkifter o. desl. Det overlade vi Hs. Majestæt Kongen, naar det maatte behage ham at udnævne og afskedige Ministrene; det er Noget, der staar i hans Magt efter Forfatningen. Spørgsmaalet kan saa ganske vist blive, om vi skulde henvende os til Hs. Majestæt Kongen med Ønsker i saa Henseende; men dertil finder dette Thing ikke